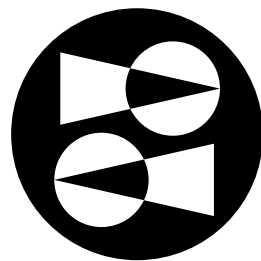

Industrijska dediščina za trajnostno prihodnost: prilagojena ponovna raba

Poletna šola trajnostne dediščine Univerze v Ljubljani 2023

26.–30. junij 2023

Fakulteta za arhitekturo UL

+ na spletu

INŠTITUT UL
ZA TRAJNOSTNO
DEDIŠČINO

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za arhitekturo

Interdisciplinarni medfakultetni inštitut za trajnostno varstvo dediščine Univerze v Ljubljani (ITD UL) organizira v sodelovanju z Združenjem ICOMOS Slovenija med 26. in 30. junijem 2023 organizira tretjo poletno šolo trajnostne dediščine Univerze v Ljubljani z naslovom Industrijska dediščina za trajnostno prihodnost: prilagojena ponovna raba.

Letošnja tema se osredotoča na vprašanja, kako celostno interdisciplinarno raziskovati tako materialne ostaline kot nesnovne komponente industrijske dediščine ter jih s prilagojeno ponovno rabo vključevati v sodoben trajnostni razvoj. Iskali bomo odgovore na vprašanja:

Zakaj je industrijska dediščina pomembna?

Zakaj so območja industrijske dediščine tudi razvojni in regenerativni vir?

Kako industrijska dediščina osredinja vključujoče sodelovanje?

Kako usmerjati prilagojeno ponovno rabo območij opuščene industrijske dediščine za trajnostno in pravično prihodnost?

Zakaj?

Industrijska dediščina je ključna pričevalka razvoja družbe v zadnjih dveh stoletjih. Tehnološke rešitve in nova znanja so vplivali na razvoj kompleksnih grajenih struktur in usmerjali razvoj celotnih območij ter narekovali urbanizacijo. Danes te stavbe in območja ne pričajo le o spremembah v načinu dela in tehnologij, temveč tudi o spreminjanju življenja v celoti.

Po opustitvi proizvodnje so prostori industrializacije (p)ostali dediščinski vir, ki obenem predstavlja prostorski potencial in priložnost za umestitev vsebin, s katerimi se bodo urbana in druga okolja razvijala ter bogatila.

Z željo po ohranitvi avtentične pričevalnosti industrijskih prostorov je potrebno procese prenove in ponovne uporabe ustrezno načrtovati z upoštevanjem dediščinske kvalitete. Nova raba se mora prilagajati dediščini – zato jo imenujemo prilagojena nova raba.

Za koga?

Poletna šola je namenjena tako študentom magistrskih študijev in doktorskim študentom kot tudi vsem strokovnjakom, ki se z obravnavano tematiko soočajo v praksi: strokovnjakom s področja varovanja dediščine, arhitekture in urbanizma, predstavnikom lokalnih skupnosti in odločevalcem na vseh ravneh v Sloveniji in širši regiji.

Kje?

Poletna šola bo potekala v hibridni obliki. Vsa predavanja in interdisciplinarne delavnice se bodo odvijali preko spletne platforme Zoom in v živo na Fakulteti za arhitekturo UL, popoldansko delo pa bo potekalo le v živo na fakulteti ter na lokaciji Železniških delavnic na Parmovi ulici v Ljubljani.

Način dela

Za vse udeležence je predvideno aktivno sodelovanje. Lepo vabljeni vsi, ki bi želeli v okviru tematskih delavnic predstaviti izzive, vezane na industrijsko dediščino iz svojega okolja. Dolžina predstavitve naj bo 5–7 min.

Svoj predlog za predstavitve pošljite na 5 straneh v ppt ali pdf formatu do 22. junija 2023 na naslov trajnostna.dediscina@fa.uni-lj.si.

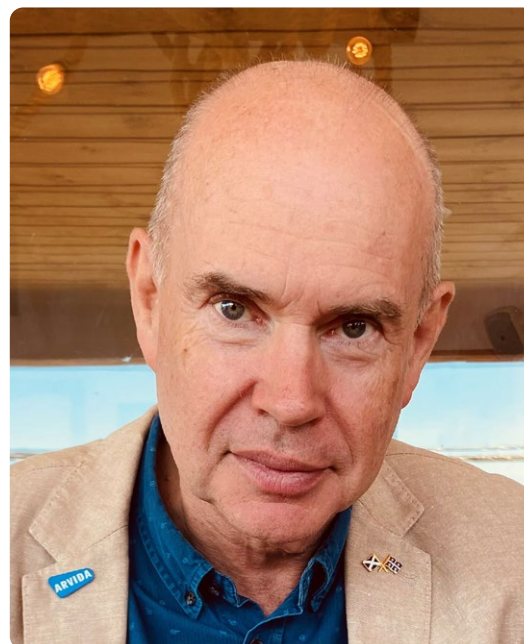
Uvodni predavatelji

Na poletni šoli bodo predavali ugledni mednarodni in slovenski strokovnjaki, ki se skozi raziskovanje in delo ukvarjajo z vprašanji industrijske dediščine in njene trajnostne prihodnosti.

Osrednji govorec in mentor bo dr. Miles Ogelthorpe, predsednik organizacije The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage – TICCIH. Uvodna tematska predavanja bodo pripravile: Grethe Pontoppindan, arhitektka in podpredsednica Mednarodnega znanstvenega odbora za dediščino 20. stoletja – ISC20C organizacije ICOMOS, ki bo predstavila orodje Historic Thematic Framework; izr. prof. dr. Mojca Marc z Ekonomske fakultete UL se bo osredotočila na ekonomske vidike prilagojene ponovne rabe, ga. Tatjana Dizdarević, direktorica Centra za upravljanje z dediščino živega srebra v Idriji bo govorila o vključujočem upravljanju svetovne dediščine v Idriji, in izr. prof. dr. Sonja Ifko, vodja ITD UL s Fakultete za arhitekturo, Univerza v Ljubljani pa se bo osredotočila na ohranjanje integritete in avtentičnosti pri načrtovanju prilagojene ponovne rabe.

Dr. Miles Ogelthorpe

Dr. Miles Ogelthorpe je bil član odbora TICCIH (Mednarodni odbor za ohranjanje industrijske dediščine) od leta 2003. Leta 2018 je bil na kongresu v Santiagu v Čilu izvoljen za predsednika organizacije TICCIH. Je tudi vodja industrijske dediščine pri Historic Environment Scotland, ki je nacionalni organ, odgovoren za stavbno dediščino na Škotskem. Diplomiral je na Univerzi v Durhamu in doktoriral na Univerzi v Glasgowu, nato pa je leta 1983 postal del industrijsko-arheološke raziskovalne enote Univerze v Strathclydu. Leta 1985 se je pridružil Kraljevi komisiji za starodavne in zgodovinske spomenike Škotske v Edinburghu, od koder je se je leta 2007 preselil k škotski vladni agenciji za dediščino Historic Scotland. Delal je z mednarodnimi partnerji na področju industrijske dediščine, zlasti na Norveškem in Japonskem, in vodil ekipo, ki je bila odgovorna za pripravo uspešne nominacije svetovne dediščine za most Forth Bridge leta 2015. Prav tako svetuje ICOMOS-u glede vprašanj, povezanih z industrijsko svetovno dediščino, v zadnjem času pa se osredotoča na industrijsko dediščino na Bližnjem vzhodu. Je urednik, avtor in soavtor številnih knjig in prispevkov, ki se nanašajo na industrijsko dediščino, zlasti energetiko.

Grethe Pontoppidan

Grethe Pontoppidan je akademska arhitektka in podiplomska magistrica arhitekturne dediščine. Od leta 2014 vodi lastno svetovalno podjetje Arkitekturet, ki se osredotoča na stavbno dediščino 20. stoletja in predvsem na vprašanja, ki so povezana s sodobno stavbno dediščino v Kopenhagenu na Danskem.

Ima več kot 20 let praktičnih izkušenj z delom v arhitekturi, zlasti pri delu s tehničnimi pristopi k ohranjanju stavbne dediščine. Študirala in delovala je v Franciji, v Združenem kraljestvu, v Nemčiji in na Švedskem. Ob vodenju svojega podjetja deluje tudi v nevladnem sektorju. Je predsednica strokovnega odbora za moderno dediščino okviru neprofitne danske organizacije za dediščino Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, kjer je odgovorna za svetovanje in uvrščanje, stavb zgrajenih po letu 1940, na nacionalne sezname dediščine. Od leta 2017 je tudi članica upravnega odbora do.co.mo.mo. Danska in od leta 2020 podpredsednica Mednarodnega znanstvenega odbora za dediščino 20. stoletja (ISC20C) organizacije ICOMOS. Njen pristop temelji na razumevanju ohranjanja materialne in nesnovne dediščine ter upoštevanju demokratičnega in interdisciplinarnega procesa upravljanja sprememb, ki združuje široko paleto pogosto nekonvencionalnih orodij. Ta segajo od promocije, raziskovanja in ocenjevanja območij dediščine do političnega udejstvovanja državljanov in nevladnih organizacij, upravnih strategij ter tehničnih posegov in načrtov. Sprožila je odmevne javne razprave o sodobni dediščini na Danskem, vključno o dvorani vikinških ladij, zgodovinskem betonu in njegovem ohranjanju ter o standardiziranih enodružinskih stanovanjih iz šestdesetih let 20. stoletja.

Mojca Marc

Dr. Mojca Marc je izredna profesorica na Katedri za management in organizacijo Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani. Na dodiplomskih in podiplomskih programih matične fakultete predava teme iz ekonomike poslovanja, poslovodnega računovodstva ter ekonomike projektov, sodeluje pa tudi na podiplomskih programih Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo. Poleg tega poučuje na Ekonomski fakulteti Univerze v Rijeki in je gostujoča predavateljica na Ekonomski fakulteti Univerze v Zagrebu. Doktorirala je na Univerzi v Sieni (Italija). Med doktorskim študijem se je raziskovalno izpopolnjevala tudi na Univerzi v Oxfordu (Velika Britanija). Raziskovalno se ukvarja s problematiko merjenja uspešnosti poslovanja podjetij, managerskimi sistemi kontrole in sistemi za obvladovanje tveganj. Bila je članica WIPO-ve skupine strokovnjakov za ekonomske vidike intelektualne lastnine v državah v tranziciji v letu 2011. Sodeluje pri izvedbi svetovalnih projektov za različna slovenska podjetja, kjer običajno pokriva vsebine, vezane na ekonomiko in financiranje poslovanja. Od leta 2013 deluje kot predsednica Uredniškega odbora Založništva EF, je recenzentka za več znanstvenih revij, pred kratkim pa je bila imenovana za glavno urednico Economic and Business Review.

Tatjana Dizdarević

Tatjana Dizdarević, po poklicu inženirka rudarstva, je bila 30 let zaposlena v Rudniku živega srebra Idrija, Slovenija, od tega 24 let kot vodja službe za varstvo pri delu. Po njegovem zaprtju leta 2017 je direktorica Centra za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija. Center je ustanovila Vlada Republike Slovenije kot javni zavod z namenom zagotavljanja celostnega in trajnostnega upravljanja kulturne dediščine in naravnih vrednot, povezanih z nahajališčem živega srebra v Idriji. Poleg znanstvenoraziskovalnega dela in projektov na področju vplivov živega srebra na okolje in človeka je sodelovala v delovni skupini za pripravo nominacije »Dediščina živega srebra. Almadén in Idrija« na Unescov seznam svetovne dediščine v obdobju od leta 2008 do vpisa na Unescov seznam leta 2012. Od leta 2013 je članica in trenutno predsednica nacionalnega in mednarodnega Koordinacijskega odbora. »Dediščina živega srebra. Almadén in Idrija«, od leta 2019 je predsednica Nacionalnega odbora za svetovno kulturno in naravno dediščino (odbor deluje kot strokovno posvetovalno telo Slovenske nacionalne komisije za UNESCO).

Sonja Ifko

Dr. Sonja Ifko je arhitektka, izredna profesorica na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani. Je predstojnica Interdisciplinarnega medfakultetnega inštituta za trajnostno dediščino Univerze v Ljubljani. Njena glavna raziskovalna področja so arhitekturna in urbana dediščina 19. in 20. stoletja, urbana regeneracija in prilagojena ponovna uporaba območij industrijske dediščine ter ohranjanje in interpretativna prezentacija območij dediščine. Raziskovanje dopolnjuje s projektnim delom na področju prenove in interpretacije kulturne dediščine.

Vodila je raziskave na področju evidentiranja in trajnostne revitalizacije območij industrijske dediščine, med njimi Trajnostna strategija dediščine premogovnika RTH (2018). Organizirala je številne delavnice na temo revitalizacije in ponovne uporabe dediščine. Trenutno vodi nacionalni temeljni raziskovalni projekt Dediščina za vključujočo trajnostno preobrazbo. Je avtorica in soavtorica več znanstvenih člankov in knjig, vključno z monografijo Varstvo in ponovno uporabo območij industrijske dediščine. Dileme, problemi in primeri, ki jo je izdal ICOMOS Slovenija leta 2018.

Je predsednica Slovenskega nacionalnega odbora ICOMOS in nacionalna predstavnica Slovenije v TICCIH. Je članica Slovenske nacionalne komisije za UNESCO in članica strokovne komisije za svetovno dediščino pri Slovenski nacionalni komisiji za UNESCO.

Program**1. dan ponedeljek, 26. junij**

- 9.00 Registracija / odprtje Zoom povezave
- 9.30 **Pozdravni nagovori**
izr. prof. dr. Sonja Ifko – predstojnica ITD UL in vodja poletne šole 2023
prof. dr. Matej Blenkuš – dekan Fakultete za arhitekturo
prof. Alen Ožbolt – dekan Akademije za likovno umetnost in oblikovanje
prof. dr. Mojca Schalmberger Brezar – dekanja Filozofske fakultete
prof. dr. Andreja Žgajnar Gotvajn – dekanja Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo
- 10.00 **Predstavitve teme Poletne šole trajnostne dediščine UL 2023**
izr. prof. dr. Sonja Ifko – Fakulteta za arhitekturo UL, ICOMOS Slovenija
- 10.15 **Predstavitve Historic Thematic Framework – ICOMOS ISC20C in Getty Conservation Institute**
Grethe Pontoppidan – ISC20C ICOMOS, Arhitekturet, Danska
- 10.45 Odmor za kavo
- 11.15 **Uvodno predavanje**
Prilaganje naše industrijske dediščine za trajnostno prihodnost
dr. Miles Oglethorpe – predsednik TICCIH, Historic Environment Scotland, Velika Britanija
- 12.15 **INTERDISCIPLINARNA DELAVNICA 1**
Večplastnost in pomeni industrijske dediščine
- Pomen raziskovanja kulture dela in vloga delavcev pri ohranjanju industrijske dediščine: primer tovarna Mura**
dr. Nina Vodopivec – Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana
- Urbani razvoj in območja industrijske dediščine: primer Tobačna tovarna Ljubljana**
doc. dr. Miloš KOSEC – Fakulteta za arhitekturo UL, MAO
- Primeri udeležencev poletne šole***

*udeleženci lahko predstavijo probleme iz svojega okolja, ki jih bomo skupaj obravnavali

Individualno delo

- 13.45 **Predstavitve rezultatov interdisciplinarne delavnice 1**
- 14.00 Odmor za kosilo
- 15.30 **DELO NA TERENU**
- Predstavitve primera obravnave: Železniške delavnice v Ljubljani**
Tatjana Adamič – Zavod za varstvo kulturne dediščine, ICOMOS Slovenija
- Predstavitve mentorske skupine + oblikovanje delovnih skupin**
izr. prof. dr. Sonja Ifko – Fakulteta za arhitekturo UL, ICOMOS Slovenija
- 16.00 **Ogled lokacije in začetek dela na terenu**
Mentorji: Miles Oglethorpe, Sonja Ifko, Tatjana Adamič
- 18.00 Zaključek prvega dne

2. dan torek, 27. junij

- 9.30 Registracija / odprtje Zoom povezave
- 10.00 **Uvodno predavanje**
Opuščena industrijska dediščina kot trajnostni razvojni vir
izr. prof. dr. Mojca Marc – Ekonomska fakulteta UL
- 10.45 **Gladsaxe Industrikvarter, prvo uradno načrtovano industrijsko območje na Danskem**
Grethe Pontoppidan – ISC20C ICOMOS, Arhitekturet, Danska
- 11.15 Odmor za kavo
- 11.45 **INTERDISCIPLINARNA DELAVNICA 2**
Kako raziskovati industrijsko dediščino
- Primer New Lanark, Škotska**
Miles Oglethorpe

Primer Glasalstrup, Hasselagar, Danska
Grethe Pontoppidan

Primer Rudnik Trbovlje Hrastnik, Slovenija
Sonja Ifko

Primeri udeležencev poletne šole*

*udeleženci lahko predstavijo probleme iz svojega okolja, ki jih bomo skupaj obravnavali

Individualno delo

13.30 **Predstavitev rezultatov interdisciplinarne delavnice 2**

14.00 Odmor za kosilo

15.30 **DELO NA TERENU Z MENTORJI**

18.30 Zaključek drugega dne

3. dan **sreda, 28. junij 2020**

9.30 Registracija / odprtje Zoom povezave

10.00 **Uvodno predavanje**
Ohranjanje integritete in avtentičnosti pri načrtovanju prilagojene
ponovne rabe industrijske dediščine
izr. prof. dr. Sonja Ifko – Fakulteta za arhitekturo UL, ICOMOS Slovenija

10.45 **Izzivi ekoloških sanacij območij opuščene industrije**
prof. dr. Andreja Žgajnar Gotvajn

11.15 Odmor za kavo

11.45 **TEMATSKA DELAVNICA 3**
Kako usmerjati prilagojeno ponovno rabo, kdo so deležniki

Primer Barutana, Kamnik, Slovenija
Goran Završnik

Primer umetniška četrt Benčić in drugi primeri na Reki, Hrvaška
Kristina Panđa

Primeri udeležencev poletne šole*

*udeleženci lahko predstavijo probleme iz svojega okolja, ki jih bomo skupaj obravnavali

Individualno delo

13.30 **Predstavitev rezultatov interdisciplinarne delavnice 3**

14.00 Odmor za kosilo

15.30 **DELO NA TERENU V SKUPINAH**

18.30 Zaključek tretjega dne

4. dan **četrtek, 29. junij 2023**

9.30 Registracija / odprtje Zoom povezave

10.00 **Vključujoče sodelovanje za prihodnost industrijske dediščine:**
Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija (CUDHg)
Tatjana Dizdarević – direktorica CUDHg Idrija

11.00 **Aktivnosti za industrijsko dediščino na Reki – od združenja**
do univerzitetnega središča, kako sodelovati v procesu valorizacije
industrijske dediščine, Hrvaška
prof. dr. Julija Brajković – mag. Kristina Panđa, Filozofska fakulteta, Univerza na Reki, Hrvaška

11.15 Odmor za kavo

11.45 **Preteklost, sedanost in prihodnost industrijske kulture:**
perspektiva mladih. Primer Zavoda ID20.
Matevž Straus – Zavod ID20, Idrija

12.00 **Delo v skupinah**
Priprava zaključnih predstavitev

14.00 Odmor za kosilo

15.30	Delo v skupinah Priprava zaključnih predstavitev
17.30	Predstavitev rezultatov poletne šole
18.30	Povzetek poletne šole trajnostne dediščine UL 2023 in podelitev potrdil o sodelovanju
19.00	Zaključek, druženje

5. dan petek, 30. junij

8.00–18.00	Strokovna ekskurzija v Idrijo in ogled lokacij svetovne dediščine Dediščina živega srebra. Almadén in Idrija.
18.00	Povratek v Ljubljano, slovo.

Več informacij in prijava

Jezik

Poletna šola bo potekala v angleškem in slovenskem jeziku, zagotovljeno bo prevajanje v angleški jezik.

Certifikat

Ob zaključku poletne šole bodo vsi udeleženci dobili potrdilo o sodelovanju.

Točke

Z udeležbo na poletni šoli pridobijo udeleženci potrdilo o sodelovanju in naslednje kreditne točke:

študentje magistrskega študija: 2 KT* / 3 KT**

študentje doktorskega študijskega programa Arhitektura: 3 KT* / 5 KT**

člani ZAPS: T* / T**

*na spletu / **celoten program

Kotizacija

Študenti dodiplomskih in magistrskih programov	80 €
Zaposleni, doktorski študenti	190 €
Študent EUTOPIA (UL)	70 €
Zaposlen, doktorski študenti EUTOPIA (UL)	160 €
Član ICOMOS SI	160 €
Skupina 3+	160 € / oseba

Plačilo

Pred prijavo je obvezno plačilo, k prijavnici je potrebno pripeti tudi potrdilo o plačilu.

TR št: SI56 0110 0603 0707 895

SWIFT: BSLJSI2X

namen: »PŠ UL 2023 + ime in priimek udeleženca/udeleženec«
prejemnik: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo,
Zoisova 12, 1000 Ljubljana

Račun bo izdan po opravljeni storitvi.

Proračunski porabniki

V primeru, da ste proračunski porabnik v RS in plačujete na osnovi naročilnice, nam naročilnico z navedenimi imeni udeležencev Poletne šole 2023 pošljite na naslov trajnostna.dediscina@fa.uni-lj.si. Originalni račun vam bomo po končani poletni šoli poslali na naslov, ki ga boste navedli v prijavnici.

Rok za prijavo

15. junij 2023

Več informacij

najdete na [povezavi](#)

Prijave

potekajo s pomočjo [spletne prijavnice](#)

Bivanje v Ljubljani si udeleženci uredijo sami.

Več informacij najdete na [povezavi](#).

Lepo vabljeni!

**INŠTITUT UL
ZA TRAJNOSTNO
DEDIŠČINO**

v sodelovanju z

ICOMOS Slovenija

Univerza v Ljubljani
Akademija za likovno umetnost in oblikovanje

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za arhitekturo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo

slovenska
industrijska dedščina TICCIH
Slovenija

 Center za upravljanje
z dediščino srebrnega
DRIJA Mercury Heritage
Management Centre

 ARRS
JAVNA AGENCIJA ZA KULturno dedščino
REPUBLIKE SLOVENIJE

**Več informacij
in prijava**

